

Kommentarer till sammanställning av årsrapporter för forskarutbildningen 2011

Nedan har jag listat sådant som Doktorandsektionens studieråd tycker ska vara med i en sammanställning av årsrapporterna. Allt som bör vara med är inte med, t.ex. ska ju sammanställningen också innehålla relevanta nyckeltal

Inledningsvis vill jag motivera varför det som tagits med här bör vara med i sammanställningen av årsrapporterna.

Syfte

Under hela arbetet med årsrapporterna har man ställt frågan vad syftet med rapporterna är, utan att ha fått något ordentligt svar på detta. Eftersom man har ifrågasatt syftet har en del institutioner och nämnder prioriterat ner arbetet med årsrapporterna. Därför ser vi det som mycket viktigt att lyfta fram syftet i sammanställningen och att sprida sammanställningen till institutionerna med uppmaningen att diskutera kvalitetsarbetet på institutionen.

Uppföljning mot den strategiska planen

För styrelsen är uppföljning mot den strategiska planen särskilt viktig och därför är det nog en god idé att ha ett särskilt stycke om detta. Man kan notera att kopplingen till den strategiska planen inte är så stark som den borde, men detta har kanske att göra med att den strategiska planen var ganska ny när arbetet med årsrapporterna började. Nedanstående är ett försök att koppla årsrapporterna till den strategiska planen.

Goda exempel

Sammanställningen är ett bra tillfälle att sprida de goda exempel som varit med i årsrapporterna.

Förslag till prioriterade frågor 2013

När årsrapporterna för grundutbildningen har diskuterats i styrelsen har det varit viktigt att titta på vilka frågor man vill prioritera framöver. Styrelsen har velat ha en lista med 3-5 prioriterade frågor för nästa år, därför har jag valt ut fyra områden som vi behöver arbeta med.

Inför nästa års arbete med årsrapporterna

Eftersom detta var första gången man gjort årsrapporter för forskarutbildningen har vi mycket att lära inför kommande arbete. Här har vi listat våra primära synpunkter.

Syfte

Vi kan se följande syften med årsrapporterna:

- Uppföljning gentemot den strategiska planen.
- Göra forskarutbildningen och arbetet kring den synligt och greppbart.
- Uppmuntra till kvalitetsarbete på institutionerna.
- Sprida goda exempel.
- Undersöka vilka behov som finns som bör tillgodoses centralt.

Uppföljning mot den strategiska planen

I den strategiska planen är en del av LTH:s strategi för att nå målen för forskarutbildningen:

- Ha ett systematiskt kvalitetsarbete avseende både utbildningsprocess och resultat.

Årsrapporten är viktig en del i fakultetens del av detta kvalitetsarbete. En del i kvalitetsarbetet är att se hur väl målen för forskarutbildningen uppnås. I årsrapporten för 2011 har följande mål från den strategiska planen undersökts:

- Våra doktorer har internationell erfarenhet och ett internationellt kontaktnät.
- Våra doktorer har en bred kompetens som lägger en grund för innovation och entreprenörskap.
- Vi uppnår en hög examinationsgrad och produktivitet.

LTH:s forskarutbildning är starkt decentraliserad, institutionerna har stor en frihet över hur den utformas. Därför måste det till stor del vara institutionernas ansvar att följa den strategi för att nå forskarutbildningens mål som tas upp i den strategiska planen. Följande strategier från den strategiska planen undersöks i årsrapporten:

- Bedriva forskarutbildningen i välfinansierade, internationellt erkända forskargrupper med tillgång till bra infrastruktur.
- Göra vår forskarutbildning synlig och attraktiv för LTH:s studenter liksom för nationella och internationella sökande.
- Integrera doktoranderna i arbetsgemenskapen på institutionerna.
- Engagera doktoranderna i internationella och nationella nätverk, utbyten och projekt.
- Ha ett systematiskt kvalitetsarbete avseende både utbildningsprocess och resultat.

Delar av utbildningsprocessen (och dess förutsättningar) som undersöks är:

- Tillgång till (doktorand-) kurser.
- Tillgång till handledare.
- Internationella utbyten.
- Försörjning.

Utbildningens resultat undersöks genom:

- Produktivitet.
- Tid till examen.
- Gemensamma breddningskurser i examina.

- Tillgodoräknade poäng i examen.

Goda exempel

Kan man göra dessa ännu synligare genom att samla dem på en hemsida tillsammans med extra material och hänvisningar?

- På Kemiska institutionen arbetar med att ta fram ett program för kvalitetssäkring av forskarutbildningen.
- På immunteknologi har man ett aktivt arbete kring pedagogik och pedagogiska utmaningar i sammanhang med forskarutbildningskurser.
- På Fysiska institutionen har en forskarutbildningsgrupp tagit fram en plan för hur forskarutbildningen ska utvecklas framöver.
- På Matematikcentrum har man beslutat att inrätta en grupp som ska arbeta med forskarutbildningsfrågor.
- På Kemiteknik har man effektiviserat modellen för hantering av de individuella studieplanerna.
- Institutionen för Bygg och Miljö har en stor andel doktorander med en utlandsvistelse längre än 2 veckor under 2011.
- Samarbete kring forskarutbildningen i Sverige (FN3).
- I forskningsnämndernas rapporter kan man läsa om goda exempel för introduktion av nyantagna.

Förslag till prioriterade frågor 2013

Kursutbud

På flera ställen i forskningsnämndernas årsrapporter kommer det fram att det verkar finnas brister i kursutbudet (analys av doktorandenkäten, hög andel tillgodoräknade poäng, FN1:s sammanställning av poäng, FN2:s listning av kurser). Detta är en fråga som vi bör titta närmare på framöver och ta fram mera data kring. Exempelvis bör tillgodoräknade poäng i examen sammanställas över flera år eftersom så få examina per forskarutbildningsämne tas ut varje år. Dessutom bör man dela upp de tillgodoräknade poängen i poäng som tillgodoräknats före antagning och poäng som tillgodoräknats efter.

I och med att kursdatabasen nu har lanserats och att institutionerna kommer att få ersättning för forskarutbildningskurser finns en förhoppning om att få en bättre överblick över kursutbudet och att fler forskarutbildningskurser ska skapas. Att detta verkligen händer måste bevakas och vi måste fortsatt hålla utkik efter forskarutbildningsämnena där det kan finnas ont om forskarutbildningskurser. Behöver ytterligare insatser göras för att kursutbudet ska öka?

Stödet till kursprogrammet "Life Science" ska fortsätta då detta är viktigt för kursutbudet för doktorander inom FN2 (kan detta integreras i befintlig modell?).

Synlighet

Framför allt inom FN1, men även inom FN2 och FN3 verkar det finnas en allt för stor andel internrekrytering, vilket kan ses genom att att mycket liten andel av de antagna har examen från ett annat högskola/universitet inom Sverige. Detta bör man arbeta för att ändra, bland annat att som anges i den strategiska planen:

- göra vår forskarutbildning synlig och attraktiv för LTH:s studenter liksom för nationella och internationella sökande.

OBS! Detta kräver resurser!

Öka internationella utbyten

Andelen doktorander som är på utbyten minst två veckor är alltför låg. Att försöka öka intresset för utbyten skulle kunna göras i samband med arbetet att öka forskarutbildningens synlighet, då man särskilt bör lyfta fram utbyten.

Minska risk för missförhållanden

Det är relativt ovanligt att en handledare har mer än 6 doktorander, men det förekommer över hela LTH. För att minska risken för att doktorander inte får tillräckligt med handledning bör följande göras:

- Inför ett särskilt ansökningsförfarande för huvudhandledare med 6 eller fler doktorander som vill anta en ny doktorand. Om huvudhandledaren inte har full aktivitetsgrad bör gränsen för när ansökan måste göras vara 6*aktivitetsgraden (avrundat nedåt).
- Inför föreskrift om att en doktorand har rätt till minst 4 timmars handledarsamtal per månad.
- I forskarutbildningsämnen där det finns minst tre nollaktiva doktorander bör en utredning om varför doktoranderna är nollaktiva göras innan fler doktorander antas till forskarutbildningsämnet.
- Utveckla rutiner för att ge stöd till doktorander och avdelningar när det går snett i fråga om handledning och finansiering (FN1:s analys av doktorandenkät).
- Institutioner som inte beskrivit sina rutiner för utvecklingssamtal ska begäras återkomma med en beskrivning av hur detta sker, för att säkerställa att utvecklingssamtal verkligen hålls. (FN3)

Inför nästa års arbete med årsrapporterna

- Vi vill att doktorander engageras i alla delar av sammanställningen av årsrapporterna: på institutionsnivå, nämndnivå och fakultetsnivå.
- Ta med ett avsnitt om forskarskolor, eftersom de har betydelse för kursutbudet. Om flera doktorander tar kurser vid forskarskolor som de ingår i bör även dessa listas.
- Inkludera institutionstjänstgöringen i rapporten. Frågor som bör besvaras är: I hur stor utsträckning gör doktoranderna institutionstjänstgöring? Hur ser man till att institutionstjänstgöringen fördelas rättvist?
- Data bör sammanställas på central nivå innan institutionerna får i uppdrag att skriva sin rapport så att de istället för att kopiera data från ett Excel-ark till rapporten får i uppdrag att analysera institutionens resultat i jämförelse med andra.

Kerstin Johnsson

för Doktorandsektionens studieråd

2012-12-02